

Kárpáti Magyar Krónika

A Kárpátaljai Magyar Művelődési Intézet
elektronikus lapja

Kiadja a Magyar Értelmiségek Kárpátaljai Közossége
Lapengedély száma: 3 T Nr. 188

XIX. (VI). évfolyam, 23. (181.) szám. 2015. december 2.

EZ VOLT 2015 NOVEMBER FOLYAMÁN

ELISMERÉSEK

*A 15. Los Angeles-i Magyar Filmfesztiválon a legjobb rendezésért járó elismerést **Vidnyánszky Attila**, a Nemzeti Színház igazgatója vehette át *A szarvassá változott fiú* című filmjéért.

*A *Credo Verséneklő Együttes* (művészeti vezető: **Ivaskovics József**) nagy elismerést kapott, mert a Magyar Örökség és Európa Egyesület kuratóriuma a nagyszámú állampolgári javaslat alapján a kárpátaljai Credo Verséneklő Együttest **Magyar Örökség Díjban** részesítette, elismerve nemzetmegtartó, értékes 20 éves szolgálatukat. A díjátadó ünnepséget a Magyar Tudományos Akadémia nagy tanácstermében tarják meg.

Fontosabb események, rendezvények

NOVEMBER

2015. november 4-7. Beregszászon a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskolában író-olvasó találkozó zajlott le a Magyar Művészeti Akadémia és az Európai Utas Alapítvány szervezésében **Ferdinándy György, Száraz Miklós György** József Attila-díjas írókkal, **Vári Fábián László József Attila-díjas** költővel és **Módos Péter** irodalommal. Az előadók másnap felkeresték az Ungvári Nemzeti Egyetem Magyar Tannyelvű Humán- és Természettudományi Kar hallgatóit, végezetül a Lembergi Magyar Kulturális Szövetség tagjaival is találkoztak. A magyar kultúra napjai Lembergben 2015 program keretében megnyitásra került a "Hidak, korok, Budapest" című kiállítás az Ukrajnai Nemzeti Építész Szövetség Ivivi szervezetének székházában.

2015. november 3-8. a Kárpátaljai Magyar Művelődési Intézet (KMMI) a Magyar Értelmiségek Kárpátaljai Közossége (MÉKK) közreműködésével megrendezte hagyományos találkozóját: a IX. Együtt Írótabort – Kárpátaljai Magyar Irodalmi Napokat. A rendezvénysorozat *Ungváron, Munkács, Beregszászban, Péterfalván, Tiszabökényben, Tivadarfaluban, Nagypaládon, Karácshalván, Nagyszőlősen, Visken, Huszton* zajlott le. A szervezők tartalmas programmal fogadták az *Együtt* szerkesztőbizottságát, aktív szerzőit és a Kovács Vilmos Irodalmi Társaság tagjait. Ezúttal az irodalmi karavánban a Kovács Vilmos Irodalmi Társaság tagjai vettek részt, köztük **Csordás László** (elnök), **Csornyij Dávid**, **Marcsák Gergely**, **Kertész Dávid**, **Kovács Eleonóra**, **Pák Diána**, **Ráti Emese**, **Shrek Tímea**, **Varga Nikolett**. A KVVIT tagjain kívül **Dupka György** szervezésében **Vári Fábián László**, az *Együtt* szerkesztőbizottságának elnöke, **Tárczy Andor**, **Lőrincz P. Gabriella** költő, **Szemere Judit** lapszerkesztő is bekapcsolódott a programba, amely több magyarlakta települést, magyarság-intézményt, könyvtárat és iskolát érintett. .

Az első napon az Ung-vidéki alkotók rendhagyó irodalomórát tartottak a Dayka Gábor Középfiskolában. A megjelent költőket és írókat **Keszler Stella** igazgató és **Marcsák Gergely** szervezőtanár köszöntötte. A Drugeth Gimnáziumban **Kovács Péter** igazgató és **Kövy Márta** magyar szakos tanár fogadta és üdvözölte az irodalomárokot.

A második napon a Munkácsi Állami Egyetem Humán-Pedagógiai Koledzsének magyar tagozatán rendeztek író-olvasó találkozót **Kótun Jolán** magyar nyelv és irodalom szakos tanár közreműködésével. A Latorca-parti városban felkeresték a Szent István Római Katolikus Líceumot, ahol **Kristofori Olga** igazgató bevezető beszéde után az íróküldöttség tagjai bemutatkoztak a diákoknak. A Bereg-vidéki alkotók a beregszászi Bethlen Gábor Magyar Gimnáziumban hasonló tartalmú irodalomórán vettek részt, őket **Szabó Árpád** igazgató üdvözölte. A két csapatot a Beregszászi járási könyvtárban **Varga Éva** igazgató és **Halász László**, a járási művelődési osztályvezetője fogadta, ahol az alkotók és az olvasók között jó hangulatú eszmecsere, felolvasó délutánra került sor. Az író-olvasó találkozó Tiszapéterfalván a községi könyvtárban kötetlen eszmecserevel zárult. A megjelent helyi irodalomkedvelőknek **Pallagi Ágnes** könyvtáros a kárpátaljai írók könyveiből rendezett kiállítást.

A harmadik napon az irodalmi karaván résztvevői először a viski Kölcsey Ferenc Középiskolát keresték fel, ahol a rendhagyó irodalomóra **Czébely Lajos** költő, helytörténész és magyar nyelv és irodalom szakos tanár közreműködésével zajlott le. Majd a viski református temetőben Fodó Sándor, a kárpátaljai magyar közélet kiemelkedő személyisége sírjánál hajtottak fejet, a koszorúzást követően megtekintették a *Fodó Sándor Emlékmúzeumot*. Tartalmas és maradandó élmény fűződik Huszthoz is. Az itteni református erőd-templomban egybegyűltek – **Józan Lajos** lelkipásztor köszöntő szavai után – ismerkedtek meg a templom múltjával, számos kiváló egyéniséghez kötődő emlékjeleivel. A történelmi nevezetességek megtekintése után a Karáczfalvai Sztojka Sándor Görög Katolikus Líceum volt a napi felolvasó körút végállomása. Az itteni tanulóifjúság nevében a csoportot **Pák Diána** költő, magyar szakos tanár és **Varjú Zoltán**, az intézményvezetőség képviselője fogadta.

A negyedik nap délelőttjén a Tiszapéterfalvai Kölcsey Középiskola udvarán a helyi tantestület (**Újfalusi László** igazgató) tanáraival, diákjaival közösen emlékeztek a település neves szülöttjére Kiss Ferenc (Péterfalva, 1928. november 11. – Budapest, 1999. október 30.) irodalomtörténészre, megkoszorúzták emléktábláját.

Majd rendhagyó irodalomórát tartottak a Nagypaládi Móricz Zsigmond Középiskolában, ahol **Sótér Géza** igazgató volt a házigazdájuk. A karaván zsúfolt irodalmi programja Nagyszőlősön a Járási Központosított Könyvtárhálózat olvasótermében fejeződött be. Az olvasók előtt fellépő írókat, költőket a házigazdák nevében **Vaskeba Katalin** igazgató és **Melancsuk Gabriella** könyvtáros köszöntötte. Zárszót **Rezes Katalin**, a Perényi Középiskola magyar szakos tanára és **Dupka György**, az írotábor vezetője mondott.

Az ötödik napon a Tivadarfalvai Református Líceumban **Bohut Andrea** igazgató közreműködésével fejezték be a rendhagyó irodalomórát. Délután **Perduk Beáta** igazgató vezetésével az alkotók megtekintették a Péterfalvai Képtár állandó kiállítását. Az ötnapos program a Péterfalvi Képtárban megrendezett Héttorony fesztivál programjával fejeződött be, ahol **ifj. Kiss Ferenc** népzenei közreműködésével a jó hangulatú találkozó a péterfalvai Kokas Banda népzenei játékaival zárult.

2015. november 5. Szöveg-fonásról tartottak kézműves foglalkozást a Nagyberegi Tájházaiban a Pro Cultura Subcarpathika civil szervezet közreműködésében.

2015. november 6. A beregszászi főiskolában lezajlott a „Lehoczky Tivadar – Bereg vármegye polihisztora” című emlékkonferencia a történész, régész és néprajzkutató halálának 100. évfordulója alkalmából a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Lehoczky Tivadar Kutatóintézete, illetve Történelem és Társadalomtudományi Tanszéke szervezésében.

2015. november 6. Ungváron a Kárpátaljai Megyei Boksay József Szépművészeti Múzeumban Habda László, Ukrajna népi művésze alkotásainak retrospektív kiállítására került sor a művész születésének 90. évfordulója tiszteletére. A kiállítás keretében bemutatták a nagyközönség számára a *Habda László* című albumot is.

2015. november 6. A csepeli Nagy Imre Általános Művelődési Központ aulájában ünnepélyes keretek között megnyílt a 8. Insula Danubii – Insula Magna elnevezésű képzőművészeti biennále. A csoportos tárlaton 45 művész 57 alkotását nézhetik meg az érdeklődők. A kiállítók között volt három, Kárpátaljáról elszármazott művész is. **Pálfy István**

(Putyu) a magyar szürrealista festészet egyik meghatározó képviselője ezúttal az *Anyu kinja* című festményével képviseltette magát. **Pálffy Julianna** festőművész, író sajátos stílust képvisel ezt a *Meseváros* című kompozíciója is alá támasztja. A beregszászi **Koszták István** a biennáléra az *Orosz templomok* című munkáját küldte be. A három művész már több évtizede elhagyta szülőföldjét, de lélekben mindig beregszásziak maradnak

2015. november 7. Másodszor szervezték meg Péterfalván a Héttorony Fesztivált a helyi képtárban. Délelőtti órákban „Szó, fon, nem takács...” – a péterfalvi szövőszék (esztováta), valamint egyéb len- és kenderfeldolgozó eszközök bemutatását tartották meg a gyerekeknek az Ugocsa Hagyományőrző Egyesület közreműködésével. A gyermekrendezvényt **Szvorák Katalin** és Papó zenekarának közös műsorával zárták. A délutáni programban **Kiss Ferenc** beszélgetett **Kész Margit** kárpátaljai néprajzkutatóval Ugocsa megye építészeti hagyományairól, a paraszti létformáról, a népköltészetéről. Közreműködött **Szvorák Katalin**, **Küttel Dávid** és **Szokolay Dongó Balázs** és a Kokas Banda.

2015. november 8. A Munkácsi Szent Márton székesegyházban - **Ft. Majnek Antal**, a Munkácsi Római Katolikus Egyházmegye püspöke fővédnökségével - „Ne fáradjunk bele tenni a jót” igével jótékonyági koncertet rendeztek a Kezünkben a Jövő Alapítvány szervezésében. A bevétellel a szervezők a Megyei Tüdőbeteg Gondozó Gyermekosztályát támogatták. Fellépett az Ungvári Kulturális és Művészeti College.

2015. november 8. **Vári Fábián László**, az Együtt szerkesztőbizottsági elnöke a Győri Könyvszalonnán vendége volt.

2015. november 10. Kiállítást rendeztek a munkácsi galéria megalakulásának huszadik, jubileumi évfordulója tiszteletére, amelyen főleg helyi képzőművészeket mutattak be.

2015. november 10. *Színek, formák, alkotások* címmel nyílt kiállítás az Európai Parlament brüsszeli főépületében. A Magyar Képzőművészek és Iparművészek Szövetségének (MKISZ) szervezésében megvalósult rendezvényen női festő- és szobrászművészek, mások mellett a kárpátaljai **Kulin Ágnes**, **Veres Ágota** alkotásait mutatták be.

2015. november 9–13. Megrendezték a magyar nyelv napjait az Ungvári Nemzeti Egyetem Magyar Tannyelvű Humán- és Természettudományi Karán. Fő támogatói: a Magyar Filológiai Tanszék a Kárpátaljai Magyar Művelődési Intézet. A rendezvény keretében autóbusszos kirándulást szerveztek a Magyar Nyelv Múzeumában (Széphalom, Magyarország).

2015. november 10. Kárpátaljára látogatott **Czunyiné dr. Bertalan Judit**, az Emberi Erőforrások Minisztériumának köznevelésért felelős államtitkára, aki tájékozódott a kárpátaljai magyar tannyelvű oktatás helyzetéről, majd átnyújtotta az ukrán tannyelvű iskolák számára készített magyarnyelvtan-könyveket. A köznevelésért felelős államtitkár elsőként a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskolát (II. RF KMF) tekintette meg, ahol a Kárpátaljai Magyar Pedagógusszövetség (KMPSZ) elnökségi tagjaival találkozott. Az elnökségi tagok bemutatták az adott régiók magyar tannyelvű oktatási helyzetét. **Varga Béla**, a lemergi Szvit Tankönyvkiadó ungvári magyar szerkesztőségének vezetője a magyartankönyv-ellátottság nehéz helyzetét ismertette.

2015. november 12. Beregszászban a Kárpátaljai Megyei Magyar Drámai Színházban bemutatták Móricz Zsigmond *Nem élhetek muzsikaszó nélkül* c. művét.

2015. november 12. **Schreiner Sándor** klarinét- és tárogatóművész, a Kárpátaljai Akadémikus Állami Népi Együttes művésze mutatta be új, kétnyelvű könyvét a Kárpátaljai Megyei Filharmónia kórustermeiben.

2015. november 13. A IV. Havasi Gyopár Alkotótábor során született munkákat mutatta be kiállításán az ArtTisza Művészeti Egyesület az Európa-Magyar Házban, amely keretében átadására kerültek az Örökségünk nemzetközi alkotói pályázat díjai is.

2015. november 13. Ebben az évben is a Kárpátaljai Magyar Művelődési Intézet (KMMI), a Magyar Értelmiségiek Kárpátaljai Közössége (MÉKK), a Somi Általános Iskola és a Somi Irodalmárok Emlékmúzeuma Sütő Kálmán és Kecskés Béla, a kárpátaljai magyar irodalom kiemelkedő alkotói emlékére szavalóversenyt rendezett a két költő szülőfalujában, Somban. A

szavalóversenyen magyar tannyelvű általános iskolákban tanuló diákok vettek részt három korcsoportban. A verseny két fordulóban zajlott. Az első fordulóban szabadon választott versek hangzottak el kárpátaljai szerzők alkotásaiból. A zsűri elbírálása alapján csoportonként négy tanuló jutott tovább a második fordulóba, ahol Sütő Kálmán és Kecskés Béla verseit előadták.

2015. november 13. A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskolában lebonyolításra került a XII. Fiatal Kárpátaljai Magyar Kutatók Konferenciája a Genius Jótékonyági Alapítvány szervezésében.

2015. november 13. Megtartották a magyar nyelv napját a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Filológiai Tanszékének Magyar Szakcsoportja és a Hodinka Antal Nyelvészeti Kutatóközpont szervezésében. A program keretében **Keszler Borbála** akadémikus és **Prószéky Gábor**, az MTA doktora, a Morphologic Kft. igazgatója bemutatta *A magyar helyesírás szabályai* 12. kiadását.

2015. november 13.–15. A Vérke-parti városban megrendezték a II. Beregszászi Szent Márton Újborfesztyált és Libatort.

2015. november 14. A Karáczfalvai Sztojka Sándor Görögkatolikus Líceumban a magyar nyelv napjához időzítve szervezte meg hagyományos szavalóversenyét a Munkácsi Görögkatolikus Egyházmegye Beregszászi Esperesi Kerülete.

2015. november 15. A felső-Tisza-vidéki magyarság életének egyik kiemelkedő és nívós kulturális eseménye a técsői Arany Ősz Kórustalálkozó, amely a magyar szórvány napján került megrendezésre,

2015. november 17. Ferenc pápa Claudio Gugerotti érseket nevezte ki Ukrajna új apostoli nunciussá, aki eddig Fehéroroszországban képviselte a Szentszéket.

2015. november 18. Beregszászban a civilszervezetek és az a történelmi egyházak és más intézmények (beregszászi főiskola, a Beregszászi Polgármesteri Hivatal, a KMKSZ és az UMDSZ Beregszászi Városi Alapszervezete, a helyi református, görög- és római katolikus egyház) képviselői az elhurcoltakra emlékeztek a helyi református templomban. Elsőként *A málenkij robot* Beregszászban címmel **Molnár D. Erzsébet**, a Lehoczky Tivadar Intézet kutatója tartott előadást. Felszólalt **dr. Grezsa István**, Magyarország határon átnyúló beruházások ellenőrzéséért felelős miniszteri biztosa is. Az istentiszteletet követően. A megjelentek elhelyezték a megemlékezés koszorúját az egykori gyűjtőhely (ma 5. sz. Középiszkola) falán lévő emléktáblánál és a sztálinizmus áldozatai emlékművénél. Emlékező beszédet tartott **Mélykúti Ferenc**, Magyarország Beregszászi Konzulátusának vezető konzulja, **Molnár D. István**, a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ) Beregszászi Alapszervezetének elnöke és **Babják Zoltán**, Beregszász polgármestere. Az esemény záróakkordjaként a történelmi egyházak képviselői áldást kértek a jelenlévőkre és Kárpátalja magyarságára. Az esemény hangulatát a főiskola szakképző intézetének verses összeállítása, a református gyülekezet kamarakórusának és dalárdájának, valamint a Petőfi Sándor Nyugdíjas Klub tagjainak énekes-zenés fellépése emelte.

2015. november 20. Bemutatták **Zelei Miklós** Ady Endréről szóló monodrámáját a Békéscsabai Jókai Színházban, *Az Isten balján – Situs Inversus* című darabban a kárpátaljai származású **Katkó Ferencet** láthatták a nézők **Köllő Miklós** rendezésében.

2015. november 20. A beregszászi Európa-Magyar Házban hagyományt követően ebben az évben is megrendezték „*A sztálinizmus Kárpát-medencei magyar és német áldozatai*” – nemzetközi emlékkonferenciát a GUPVI-GULAG-emlékév alkalmából a Szolyvai Emlékparkbizottság és a Kárpátaljai Magyar Művelődési Intézet szervezésében. A zsufolásig megtöltött teremben a megemlékezést **Zubánics László**, a KMMI elnöke nyitotta meg, majd köszöntötte a 95 esztendő **id. Pocsai Vince** túlélőt. A mécses-gyűjtést követően közös imát mondott a mártírok lelki üdvéért **ifj. Pocsai Vince** (Beregszászvégárdó), **Kiss László** (Budapest–Szemeretelep) református lelkész és **Gulybán Tibor** (Felsőzsolca) görög katolikus esperesparókus. Ezt követően **Zubánics László**, a KMMI elnöke megnyitotta **M. Lovász Noémi** kolozsvári képzőművész „Málenkij robot” című kiállítását. A jelenlévő művésznek bemutatkozása után Lőrincz P. Gabriella egy lágerverset adott elő, Marcsák Gergely pedig saját

megzenésítésében és gitárkíséretében egy megható lágerballadát énekelt el. Az emlékműsor után **„Internálás és genocídium a Kárpát-medence régióiban”** - dr. Dupka György történész elnökletével - **dr. Tóth Mihály**, a Szolyvai Emlékparkbizottság elnöke („A Szolyvai Emlékparkbizottság tevékenysége és a rehabilitálás ügye az ukrán törvényhozásban”) és **dr. Latorcai Csaba**, a Miniszterelnökség kiemelt társadalmi ügyekért felelős helyettes államtitkára, **dr. Murádin János Kristóf**, a Sapientia Erdélyi Magyar Tudomány Egyetem egyetemi adjunktusa, kari kancellárja („A romániai németek „malenkij robot”-ra hurcolása a Szovjetunióba 1945-ben”), **Matkovits-Kretz Eleonóra**, a Magyarországi Németek Pécs-Baranyai Nemzetiségi Körének elnöke, a Szovjetunióba hurcolt politikai foglyok és kényszermunkások emlékére létrehozott emlékbizottság tagja („Az internált magyarság és németiség emlékét megőrző rendezvények, programok a GULAG-GUPVI Emlékév keretében 2015–2016”) tartott előadást. Az **„Internálás és deportálás, szovjetellenes személyek begyűjtése, megtorlása Kárpátalján”** témakörben (levezető elnök Zubánics László adjunktus, az Ungvári Nemzeti Egyetem Magyar Tannyelvű Humán- és Természettudományi Karának dékánhelyettese) dr. Dupka György, a Szolyvai Emlékparkbizottság titkára („A Kárpátaljáról és a szomszédos megyékből internáltak, letartóztatottak, elítéltek, száműzöttek különböző útja a szovjetunióbeli GUPVI és GULAG táborokig, 1944–1955”). *Mihajlo Miszjuk a megyei levéltár igazgatója* („Az internálás, deportálás, koncepciók perек folyamata a levéltári anyagok alapján) (Az ukrán nyelvű előadás kivonatát Zubánics László ismertette) előadása hangzott el.

Elhangzott a fiatal kutatók: **Bimba Brigitta**, **Marcus Gergely**, **Vass Szabina**, **Mádi Bianka** korreferátumai is. Végezetül sor került **Fehér Tibor** (Felsőzsolca) a „malenkij robottal” kapcsolatos zárandokútról készült könyv és DVD bemutatására. Az állófogadást követően a megemlékezés és koszorúzás a beregszászi emlékműnél folytatódott és fejeződött be.

2015. november 20. A beregszászi főiskolában megrendezett *A kommunizmus áldozatai, rehabilitációs alternatívák Közép-Kelet-Európában* című fórumon számos neves kutató osztotta meg gondolatait a témával kapcsolatban. Ismertették azoknak a mártír papoknak az életútját, akiket immáron békeidőben, a Rákosi-korszakban ítélték halálra és végezték ki. A tudományos konferencián több közéleti személyiség, politikus is felszólalt. **Brenzovics László**, a KMKSZ elnöke, parlamenti képviselő, **Latorcai Csaba**, a Miniszterelnökség kiemelt társadalmi ügyekért felelős helyettes államtitkára, **Bocskor Andrea**, európai parlamenti képviselő, **Répássy Róbert**, a magyar Országgyűlés parlamenti képviselője. A konferencia előadói közül többen is foglalkoztak az elhurcolt kárpátaljai magyarok rehabilitációjának lehetőségeivel.

2015. november 16–19. Az Ungvári járás tizenegy iskolájában lépett fel **Tóth Péter Lóránt** Radnóti-díjas versmondó **Balogh Livia**, a KMKSZ Ungvári Középszintű Szervezete elnökének szervezésében.

2015. november 21. A Szolyvai Emlékparkbizottság a történelmi egyházakkal, valamint magyar és német társadalmi szervezetekkel közösen a Szovjetunióba hurcolt politikai foglyok és kényszermunkások Emlékéve programjaiba illeszkedve november 21-én ökumenikus istentisztelettel egybekötött koszorúzással emlékeztek meg a kárpátaljai magyar és német nemzetiségű férfi lakosság 1944 őszi „malenkij robotra” történt elhurcolásáról. Előzetesen Szolyva paszikai bejáratánál az egybegyűltek fejét hajtottak a szolyvai honfoglalási emlékműnél. A megjelenteket Zubánics László, az UMDSZ elnöke köszöntötte. Szolyván a hagyományos rendezvény toborzására **Dupka György**, a szolyvai Emlékbizottság felelős titkára megszólaltatta a Mártírok Kápolnájának lélekarangját. A megemlékezést **dr. Tóth Mihály**, a Szolyvai Emlékparkbizottság elnöke nyitotta meg. A himnuszok elhangzása után – **Zubánics László** bizottsági tag elnökletével és felkonferálásában mások mellett megemlékező beszédet tartott **dr. Semjén Zsolt**, Magyarország miniszterelnök-helyettese, **Brenzovics László** parlamenti képviselő, a KMKSZ elnöke, **Zubánics László**, az UMDSZ elnöke. A meghívottak és vendégek, így a Magyarországi és az Ukrajnai hivatalos szervek, valamint hazai és határon túli társadalmi szervezetek képviselőinek felszólalásai közben **Marcus Gergely** tolmácsolásában az általa megzenésített lágerballada hangzott el, felleptek a szolyvai magyar iskola tanulói is. Az ökumenikus gyászszerzés a római katolikus, a görög katolikus és a református egyház

képviselőinek részvételével zajlott le. A megemlékezés a Szózat eléneklésével és koszorúzással fejeződött be.

2015. november 22. Sor került a Tiszabökényi Árpád-házi Szent Erzsébet és a Mártírok templomának felszentelésére. A **Papp Tihamér** ferences rendi atya által kezdeményezett építkezés 1999–2015 között, szakaszosan valósult meg, elsősorban Magyarország kormányának, az Emberi Erőforrások Minisztériumának hathatós támogatása járult hozzá az új templom befejezéséhez, mintegy 60 %-át állva a 14 millió forintos beruházásnak. A teljes berendezés és illő díszítés fokozatosan valósul meg. A templom kapujának kitarása előtt **Dupka György**, a Tiszabökényi Római Katolikus Egyháztanács elnöke, a templomépítés fő szorgalmazója üdvözölte a jelenlévőket. Az ünnepi misét **Majnek Antal** munkácsi megyéspüspök és **Weinrauch Márió** atya, plébániai kormányzó celebrálta. A püspök átnyújtotta Árpád-házi Szent Erzsébet másodlagos ereklyéjét, elhelyezve az oltáron ismertette annak történetét, kiemelve a rövid életű szent mély szeretetét embertársai iránt. A mise után **Urin Karola** harmadik osztályos tanuló szavalatát követően köszöntőt mondott többek között **Faragó László**, Magyarország Beregszászi Konzulátusának konzulja. **Tircsi Richárd**, az Emberi Erőforrások Minisztériuma nemzetiségi kapcsolatok osztályának főosztályvezetője így foglalta össze jövevele okát: „Két dolog hozott el Önökhöz. Az egyik a főhajtás, a másik pedig köszönet. Szeretnék fejet hajtani a mindenkori mártírok előtt. Azért vagyunk itt, hogy figyelmeztessük egymást, senki se üldöztessen többet származása, vallása miatt! Köszönetet szeretnék mondani: kevesen gondolták ugyanis, hogy templomot építenek e földben rejlő kövekből, szimbolikusan véve, a lelkekből épült templomért adok most hálát. Köszönet azoknak, akik a magyar nyelv és kultúra ápolásáért, a nemzeti öntudat és hithű katolikus egyház építéséért sokat tesznek itt Tiszabökényben, illetve Kárpátalján. Legyen ez egy igazi példaadó közössége az egész Kárpát-medencének. A magyarok és a németek kedves szentjéről beszélt a Pécsi Német Kör vezetője, **Matkovits Kretz Eleonóra**, kihangsúlyozva a két nép történelmében fontos szerepet játszó Árpád-házi Szent Erzsébet erényeit. Az oltárképet **Matl Péter** szobrászművész készítette. Szent Erzsébet különálló szobrát a templom jobb oldalán helyezték el. **Vitéz Pap Katalin** közbenjárására sikerült elkészíttetni a fából készült, **Ármás Sándor** csepei fafaragó keze munkáját dicséző alkotást.

2015. november 25. Rejtő-estet tartottak Beregszászban Magyarország Beregszászi Konzulátusa és a Pro Cultura Subcarpathica civil szervezet szervezésében. A jelenlévőket **Varsányi Ferenc**, Emmy-díjas rendező köszöntötte, aki a Piszkos Fred közbelép című Rejtő-könyv egészestés animációjának megalkotója. A közönségnek várhatóan 2017-ben mutatják be a filmet, amelynek érdekessége, hogy 3D-technikával készül, és látványos kontúrozással adnak képregény-stílust a műnek. Hasonló rendezvény helyszíne volt Munkács és Ungvár is.

2015. november 25. A Kárpátaljai Fotóművészek Szövetsége hatodik alkalommal szervezte meg a Hazám panorámája elnevezésű nemzetközi fotószalon kiállítását Ungváron.

2015. november 25. Az Ungvári Nemzeti Egyetem Magyar Tannyelvű Humán- és Természettudományi Karán lebonyolításra került az I. Lehoczky Tivadar Helytörténeti és Néprajzi Konferencia a Kárpátaljai Magyar Művelődési Intézet, az Ungvári Nemzeti Egyetem Magyar Tannyelvű Humán- és Természettudományi Kara és a Kárpátaljai Magyar Oktatásért Alapítvány szervezésében. A konferencia résztvevői Lehoczky Tivadar (1830–1915), vidékünk neves helytörténésze, néprajzkutatója születése 185., illetve halála 100. évfordulója előtt tisztelegtek. A rendezvényen ukrainai és külföldi egyetemek és főiskolák BA, BSc, MA, MSc, SSc, PhD képzésében résztvevő magyar diákjai vettek részt.

2015. november 25. Koszorú címmel zenés-irodalmi műsort tartottak a beregszászi színház előadásában.

2015. november 25. A Nemzeti Emlékezet Bizottsága az MTA székházában megendezte a GULÁG-GUPVI témájú nemzetközi konferenciáját. A GULAG-kutatók egyesületének több tagja előadóként vett részt ezen a rangos nemzetközi konferencián: **Dupka György** (Ungvár), **Bognár Zalán** (Budapest), **Molnár D. Erzsébet** (Beregszász), **Stark Tamás** (Budapest), **Murádin János Kristóf** (Kolozsvár).

2015. november 25. A Munkácsi Állami Egyetem megünnepelte alapításának 20. évfordulóját.

2015. november 26-27. Emlékkonferencia szerveztek Királyhelmeceen a GUPVI-GULAG Emlékév keretében, ahol ismert GULAG-GUPVI kutatók, köztük **Dupka György** (Ungvár), **Bognár Zalán** (Budapest), **Stark Tamás** (Budapest) tartottak előadást.

2015. november 27. Beregszászban, egyben Kárpátalján első ízben lépett fel a sepsiszentgyörgyi Osonó Színházműhely.

2015. november 26. A Kárpátaljai Megyei Magyar Drámai Színházban a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola színjátszó szakkörének előadásában J. Svarc Hókirálynő című mesejátékát láthatta a közönség.

2015. november 26. Együttműködési megállapodás született a kárpátaljai II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola (II. RF KMF) és a szlovákiai Eperjesi Egyetem között Beregszászban.

2015. november 4. A beregszentmiklósi várkastélyban **Fusch Angelika** „Magic of Art” című zongorakoncertjére került sor, amelyen Schubert, Debussy és Liszt Ferenc művei hangzottak el.

2015. november 30. Ünnepi hangulatban gyűjtötták meg Beregszász főterén a városi adventi koszorú első gyertyáját.

November folyamán:

*Több magyarlakta településen koszorúzással egybekötött rendezvényeket tartottak, ahol a malenykij robot mártírjaira, a kényszermunkára hurcoltakra, a második világháborúban elhunyt hősenkre emlékeztek.

*A Kárpátaljai Megyei Választási Bizottság adatai szerint hat pártlista jutott be a megyei tanácsba. Az Ukrajnai Magyar Demokrata Szövetség (UMDSZ) és a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ) megállapodása alapján a megyei tanácsba indított közös, KMKSZ–Ukrajnai Magyar Párt néven futott lista 41 517 szavazatot kapott. A 9,44 százalékos eredmény nyolc mandátumot jelent a 64 fős képviselőtestületben.

*Kárpátaljai tartózkodásának tapasztalatait elemezte a minap **Soltész Miklós**, a magyar Emberi Erőforrások Minisztériumának egyházi, nemzetiségi és civil társadalmi kapcsolatokért felelős államtitkára. A politikus a beregszászi konzulátuson **Szalipszki Endre** főkonzul, **Babják Zoltán**, a Vérke-parti város polgármestere és **Zubánics László**, az Ukrajnai Magyar Demokrata Szövetség (UMDSZ) elnöke társaságában fogadta a média képviselőit.

*A megyeszékhely önkormányzata első ülészakán megválasztotta a polgármester helyetteseit. **Bohdan Andrijiv** első helyettese **Cap István** lett, aki nem indult a helyhatósági választáson. A városvezető nagyra értékeli szerteágazó magyarországi gazdasági kapcsolatait, amire szerinte komolyan szükség lesz az elkövetkezendőkben.

*A héten kétnapos tájékoztató látogatást tett Kárpátalján a Magyar Parlament Nemzeti Összetartozás Bizottságának küldöttsége **Pánczél Károly** elnök vezetésével. A delegáció tagja volt még **Giricz Vera**, a magyar Országgyűlés ruszin nemzetiségi szószólója, valamint **Jaroslava Hartyányi**, a Magyarországi Ukrán Kulturális Egyesület elnöke, a magyarországi ukrán kisebbség parlamenti szószólója, az Ukránok Európai Kongresszusának elnöke, az Ukránok Világkongresszusának első alelnöke. A politikusok a beregszászi konzulátuson adtak sajtótájékoztatót.

*Az október 25-i helyhatósági választások legfontosabb eredménye a Bereg-vidék szempontjából, hogy a két magyar szervezet (KMKSZ, UMDSZ), noha külön mérettette meg magát, együtt többséget alkot a régió „kisparlamentjében”. Az alakuló ülésen **Sin Józsefet**, a KMKSZ jelöltjét, a szervezet járási szervezetének vezetőjét választották a Beregszászi Járási Tanács elnökévé. Az alelnöki tiszte **Horváth László**, az UMDSZ járási szervezetének elnöke tölti be.

*A beregszászi városi tanács második ülészakán **Darcsi Karolina** vezetésével megalakult az UMDP frakciója. **Olga Bizilja** a Jedinij Centr, **Mikola Jakimec** a Vidrodzsennya frakcióját fogja irányítani. A városi tanács jegyzői tisztségére egyetlen

pályázó volt, **Tokár Ljudmila** (UMDP), akit a képviselőtestület egyöntetűen meg is választott. Az első polgármester-helyettes **Orosz Géza**, az alpolgármester **Mihajlo Ljasko**, a végrehajtó bizottság ügyvezetője pedig **Bendik Veronika** let.

*A Kárpátaljai Református Egyház (KRE) Diakóniai Osztályának égisze alatt beindult a mentőszolgálat. A magyar kormánytól kapott mentőautó eddig három beteget szállított át a fehérgyarmati kórházba.

*Ukrán–magyar baráti társaság alakult Kijevben, amely civil szervezetként fog tevékenykedni a kétoldalú kapcsolatok erősítéséért. A tagok egyhangúlag **Dmitrij Tkacsot** Ukrajna egykori magyarországi nagykövetét választották a szervezet elnökévé. Elnökségi tag lett továbbá **Petneházy Gyula**, a Magyarok Kijevi Egyesületének vezetője és **Tóth Mihály**, az Ukrán Nemzeti Tudományos Akadémia Koreckij Állam- és Jogtudományi Intézetének tudományos főmunkatársa.

*Kárpátalján járt **dr. Grezsa István**, a Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkárságának határon átnyúló beruházások ellenőrzéséért felelős miniszteri biztosa. A politikus tehetség- és készségfejlesztő játékokat adott át kárpátaljai ukrán tannyelvű iskolások részére.

*Megnyitotta beregszászi irodáját (vezetője **Kincs Gergely**) a Magyar Nemzeti Kereskedőház, amely a világ 26 országában működtet hasonló alegegységeket. Nemrég Ungváron avattak fel hasonló irodát (vezetője **Batyai Árpád**). Mindkét Kárpátalján működő iroda legfontosabb feladata a határ mindkét oldalán található kis- és közepes vállalkozások helyzetbe hozása, a régió gazdaságának az élénkítése.

*Tragikus, hirtelenséggel elhunyt **vitész Ortutay Zsuzsa** szobrász és keramikus, a Bereg Alkotó Egyesület egykori elnöke. Halálával egy kiváló művészt, egy remek magyar embert veszítettünk el.

(Forrás: KMMI, MÉKK, Facebook, www.karpatalja.ma, www.karpatinfo.net,
www.karpataljaturizmus.info, www.zakarpattya.net.ua)

Szerkeszti a szerkesztőbizottság:

Zubánics László (elnök), Dupka György, Szemere Judit, Lőrincz P. Gabriella, Fuchs Andrea.
Megjelenik: havonta két alkalommal.

Az elektronikus újság irodalmi, művészeti híreket, információkat tartalmaz.

A levelezési lista nyilvános, ahhoz bárki csatlakozhat

Archívum: http://kmmi.org.ua/books?menu_id=9&submenu_id=30&booktype_id=5